

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2558

หนังสือพิมพ์ คมชัดลึก

'เบิกดิน เบิกฟ้า'ด้วยการปลูกปอเทือง แนวทางพัฒนาดินเสื่อมในปีดินสากล : ดลมนัส กาเจระยาน

ตามที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (เอฟเอโอ) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการผลักดันให้วันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันดินโลก หรือ World Soil Day และให้ปี 2558 เป็นปีดินสากล เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฐานะนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม หลังจากประจักษ์ในพระอัจฉริยภาพในด้านการอนุรักษ์ แก้ไข และฟื้นฟูทรัพยากรดิน อันเป็นพื้นฐานหลักของการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิต เป็นองค์ประกอบสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรโลกอย่างชัดเจน ทำให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการจัดกิจกรรมในปีสากลอย่างต่อเนื่อง

ล่าสุด กรมพัฒนาที่ดินได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและบำรุงดิน ภายใต้โครงการ...“เบิกดิน เบิกฟ้า” ปีดินสากล เพื่อการพัฒนาที่ดิน สุ่วิถีพอเพียง ในพื้นที่ ต.ข้าวเรียง อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น โดยมีสถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ข้าวเรียง เป็นแม่งาน เพื่อเป็นตัวอย่าง และสาธิตให้เห็นถึงความสำคัญของปุ๋ยสดในการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกปอเทืองหลังทำนาปี ภายในงานมีการสาธิตวิธีการไถกลบพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ซึ่งเป็นพืชที่ช่วยให้เพิ่มธาตุอาหารในดินด้วย หลังจาก 3 หน่วยงานดังกล่าวมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกปอเทืองหลังทำนาปีมาหลายปีแล้ว

สำหรับการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกปอเทืองเพื่อทำปุ๋ยสดบำรุงดินในพื้นที่ภาคอีสานนั้น นาย ภิญญ์ สุวรรณชนะ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 บอกว่า กรมพัฒนาที่ดินได้ส่งเสริมให้เกษตรกร ปลูกมาเกือบ 10 ปีแล้ว มีเกษตรกรปลูกปอเทืองเพื่อทำปุ๋ยสดกว่า 2 หมื่นไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่ 12 ตำบลของ อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น ที่ปลูกมากที่สุดราว 7,000 ไร่ มีเกษตรกรร่วมโครงการกว่า 300 ราย เบื้องต้นกรมพัฒนา ที่ดินจะสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ไปก่อน เมื่อเกษตรกรปลูกแล้วให้ส่งคืน เพื่อนำไปส่งเสริมในพื้นที่อื่น กรณีที่ เกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์มาปลูกเอง เมื่อได้เมล็ดพันธุ์สามารถขายต่อได้ กรมพัฒนาที่ดินยินดีรับซื้อในราคา กก. ละ 16-20 บาท

"พื้นที่ 1 ไร่ เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ 5 กก. ถ้าซื้อเมล็ดลงทุนเพียง 100 บาท เท่านั้น เมื่อปลูกแล้วจะได้ เมล็ดพันธุ์คืนมา 150-200 กก. ถ้าขายก็ได้กำไรแล้ว อย่างน้อยไร่ละ 400 บาท แต่วัตถุประสงค์ก็คือ การไถ กลบเพื่อบำรุงดิน ส่วนที่ขายเมล็ดเป็นผลพลอยได้เท่านั้น" นายภิญญ์ กล่าว

ด้าน นายธนิศย์ เอนกวิทย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวบนเวทีสัมมนา “เบิกดิน เบิกฟ้า” ปีดินสากล เพื่อการพัฒนาที่ดิน สุวิทย์พอเพียง" ว่า ปัญหาดินเสื่อมโทรมจากการเกษตรกรรม เป็น ปัญหาที่สำคัญของพื้นที่แทบทุกจังหวัด รวมทั้ง ต.ข้าวเรียง อ.ชุมแพ ด้วย เนื่องจากการจัดการที่ไม่ถูกต้อง เช่น การเผาตอซังข้าว ที่ก่อให้เกิดมลพิษมากมาย นอกจากทำให้ดินเสื่อมโทรม ทำลายความอุดมสมบูรณ์ของ ดินแล้ว ยังทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม ปัญหาความเสื่อมโทรมจากการขาดการปรับปรุงบำรุงดิน การเติมธาตุ อาหารให้แก่ดิน ทั้งที่มีปุ๋ยอินทรีย์และมีวิธีการจัดการที่ง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากที่เกษตรกรสามารถปฏิบัติได้เอง เช่น การปลูกพืชปุ๋ยสด อาทิ พืชตระกูลถั่ว อย่างในพื้นที่ ต.ข้าวเรียง ปลูกปอเทืองแล้วไถกลบ เป็นต้น

"การเกษตรในอนาคต ที่ต้องดำเนินการให้ได้คือ ต้องลดต้นทุนการผลิต ต้องลดปริมาณสารเคมี และ ต้องให้เพิ่มผลผลิต เกษตรกรต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ ไม่เผาตอซัง โดยให้นำวัสดุเหลือใช้จากไร่นามาเป็นวัสดุ ปรับปรุงบำรุงดิน ผสมผสานกับการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน อย่างการปลูกปอเทือง ทราบว่า พื้นที่ 1 ไร่ จะสามารถได้ปุ๋ยสด 5,000 กก. หรือได้ปุ๋ยแห้ง 100 กก. ในจำนวนนี้จะได้ปุ๋ยจริงๆ 20 กก. จะสามารถลดปุ๋ยและสารเคมีร้อยละ 50 โดยทางกรมพัฒนาที่ดินจะเป็นผู้สนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์" นาย ธนิศย์ กล่าว

ส่วน นายทวีศักดิ์ กอสุข หมอดินตำบลชุมแพ เล่าว่า เดิมทีเกษตรกรทำนาแบบทั่วไป นิยมใช้ปุ๋ยและ สารเคมีมาใช้ในการทำนา ซึ่งแต่ละปีพื้นที่ 1 ไร่ จะได้ผลผลิตไร่ละ 600 กก. หลังจากปลูกปอเทืองได้ 2 ปี เพิ่ม

ผลผลิตเป็น 1,000 กก. ขณะที่ค่าปุ๋ยลดลง เพราะดินสมบูรณ์ขึ้น ต่อไปจะต้องรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาปลูกให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

สอดคล้องกับ นายณรงค์ศักดิ์ พรหมมาวงษ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขัวเรียง ที่ยืนยันว่า จากการติดตามรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ ต.ขัวเรียง หลังจากกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปส่งเสริมให้ปลูกปอเทืองหลังทำนา พบว่าผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นด้วย จะเห็นได้จากเงินสะสมเพิ่มในพื้นที่ปีละกว่า 3 ล้านบาท

การปลูกปอเทืองเพื่อทำปุ๋ยสดในการบำรุงดินนับเป็นอีกทางหนึ่งที่ไม่ควรจะมีมองข้าม เพราะเป็นวิธีที่ง่าย และได้ผลเป็นอย่างดีอีกด้วย

ผลพลอยได้ชูแหล่งท่องเที่ยว

นายศิวโรจน์ มุ่งหมายผล รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า ตามที่กรมพัฒนาที่ดินส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกปอเทืองเพื่อทำเป็นปุ๋ยสดในการบำรุงดินนั้น นอกจากเกษตรกรจะได้ประโยชน์มาจากการขายเมล็ดพันธุ์และใช้ดินบำรุงดินเป็นอย่างดีแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกให้เกษตรกรรู้สึกสำนึกในการรักษาสินแผ่นดินและตอบแทนแผ่นดินด้วยการปรับปรุงบำรุงธาตุในดิน ให้เกษตรกรรู้จักหันมาพึ่งตนเองในการพัฒนาพื้นที่ดินของตนเอง ตามแนวทางอย่างพอเพียง รู้จักวิธีการทำปุ๋ยพืชสด และไถกลบพืชบำรุงดิน เป็นการปรับปรุงดินให้อุดมสมบูรณ์ด้วย

นอกจากจะได้ประโยชน์ในการบำรุงดินแล้ว สิ่งหนึ่งที่เป็นผลพลอยได้คือ การที่เกษตรกรร่วมโครงการปลูกปอเทืองถึง 7,000 ไร่ เกิดความสวยงามขึ้นมา เวลาใครผ่านไปก็จะแลเห็นดอกปอเทืองสีเหลืองอร่ามเต็มพื้นที่ท้องนา เป็นภาพที่สวยงามมาก ใครผ่านไปต้องแวะถ่ายรูป ตรงนี้เป็นผลต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ด้วย ต่อเมื่อถึงฤดูปอเทืองออกดอกทางจังหวัดจะส่งเสริมการท่องเที่ยวไปชมทุ่งดอกปอเทือง อย่างที่ภาคกลางมีทุ่งทานตะวัน แต่ที่ชุมแพมีดอกปอเทือง

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ย้อนรอยสัมปทานปิโตรเลียม 21 ความขัดแย้งบนผลประโยชน์ชาติ

ในที่สุดรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดย นายณรงค์ชัย อัครเศรณี รว.พลังงานก็ได้ลงนามยกเลิกการเปิดให้เอกชนยื่นสำรวจและผลิตปิโตรเลียม รอบที่ 21 ออกไปก่อน จนกว่าจะมีการแก้ไข พ.ร.บ.ปิโตรเลียมพ.ศ.2514 และ พ.ร.บ.ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ.2514 แล้วเสร็จ โดยรัฐบาลได้ส่งรายละเอียดของ พ.ร.บ.ทั้งสองฉบับให้ “สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)” รับไปดำเนินการแก้ไขภายใน 3 เดือนนับจากนี้

ขณะเดียวกัน ต้องยอมรับว่า กระแสคัดค้านและต่อต้านการเปิด สัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ 21 ได้แบ่งแยกผู้คนออกเป็น 2 ฝ่ายอย่างชัดเจน ฝ่ายหนึ่งกระทรวงพลังงาน ในฐานะหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่จัดหาแหล่งพลังงานสำรองไว้ใช้ในอนาคต กับอีกฝ่ายในนามเครือข่ายปฏิรูปพลังงานไทย (คปพ.) เครือข่ายภาคประชาชน นักวิชาการ ผสมโรงด้วยนักการเมืองที่กำลังหา “ที่ยืน” ให้กับตนเอง ที่ต้องให้มีการแก้ไขกฎหมายปิโตรเลียมก่อนเปิดสัมปทาน นำเอาระบบแบ่งปันผลผลิต (PSC) มาใช้เพื่อให้ภาครัฐมีอำนาจต่อรองกับนักลงทุนเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ หากนับเนื่องตั้งแต่ต้นจนถึง คสช. ประกาศภารกิจหลักในอันที่จะคืนความสุขแก่ประชาชนคนไทย ด้วยการรื้อคืบปฏิรูปพลังงานทั้งระบบ โดยได้มอบหมายให้ พล.อ.อ.ประจิน จั่นตอง หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจคสช.ลงมาจัดการอย่างถึงพริกถึงขิง จนกระทั่งมาถึงการจัดเวทีกลางเดินหน้าประเทศไทย เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อกรณีการเปิดสัมปทานรอบที่ 21 ล่าสุดที่สำนักนายกรัฐมนตรี จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 ก.พ.ที่

ผ่านมา ประเทศไทยต้อง “จมปลัก” อยู่กับความขัดแย้งในเรื่องปฏิรูปพลังงานและสัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ 21 นี้มากกว่า 3 ปีเข้าไปแล้ว!!

ขณะที่ความขัดแย้งที่เพิ่มมากขึ้น กำลังกระทบต่อผลประโยชน์โดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทบต่อความมั่นคงทางพลังงานของคนไทยทุกคน โดยก่อนหน้านี้ คสช. ได้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการร่วม 3 ฝ่าย” ที่ประกอบไปด้วยผู้แทนภาครัฐ ภาคประชาชนและเครือข่ายเอ็นจีโอเพื่อร่วมกันหาทางออกโดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงพลังงาน บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ผู้แทนกลุ่มปฏิรูปพลังงานเพื่อความยั่งยืน เครือข่ายเอ็นจีโอ เครือข่ายกลุ่มจับตาปฏิรูปพลังงานไทย ฯลฯ เข้าร่วมชี้แจงให้ข้อมูลอย่างถึงพริกถึงขิง

ต่อเนื่องมายังเวทีปฏิรูปพลังงานที่ “หลวงปู่พุทธะอิสระ” เปิดเวทีให้ทั้งสองฝ่ายได้เสวนาถาม-ตอบ ประเด็นที่แต่ละฝ่ายคาใจ ก่อนจะมีการแต่งตั้ง “สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)” ด้านพลังงานที่ประกอบด้วย ผู้แทนทั้ง 3 ฝ่ายเข้าไปร่วมหาทางออกให้กับทิศทางการปฏิรูปพลังงานของประเทศ ก่อนจะถูกบดขยี้ด้วยข้อเสนอของ กอรรณาธิการพลังงาน สปช. ที่มีข้อเสนอให้รัฐเดินหน้าเปิดสัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ 21 ต่อไป แต่ก็ถูก “สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)” ลงมติไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการพลังงานจนกลายมาเป็นชนวนเหตุที่ทำให้ นายกษัตริย์ถนัดออกอาการ “พิวส์ขาด” ต่อความขัดแย้งที่ไม่มีทีท่าว่าจะสิ้นสุด พร้อมประกาศจะเดินหน้านโยบายเปิดสัมปทานปิโตรเลียมต่อไป และถึงกับสั่งห้ามเครือข่ายหน้าไหนออกมาเคลื่อนไหวคัดค้านนโยบายรัฐและพลังงาน แต่สุดท้าย นายกษัตริย์กลับมาตัดสินใจ “หักดิบ” นโยบายตนเอง ถอนทุกสายจึงต่างตั้งข้อกังขาไม่เข้าใจในสิ่งที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่นี้!!!

และหากจะถามว่า ในช่วงอายุรัฐบาลของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ประเทศไทยจะสามารถเปิดให้เอกชนและนักลงทุนทั่วโลก มายื่นขอสัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ 21 ได้จริงหรือไม่ ? “ทีมเศรษฐกิจ” ได้เปิดพื้นที่ถ่ายทอดข้อมูลทั้งสองด้านเพื่อเป็นแนวทางให้ท่านทุกฝ่ายได้พินิจวิเคราะห์ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อกับนโยบายดังกล่าว ดังนี้

ปูมหลังเปิดสัมปทาน รอบที่ 21

ย้อนรอยการเปิดสำรวจสัมปทานปิโตรเลียม เป็นอำนาจกระทรวงพลังงานตาม พ.ร.บ.ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 เพื่อสร้างความมั่นคงพลังงานของประเทศ ขณะที่การเปิดสำรวจสัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ 21 นี้เกิดขึ้น

หลังพบว่าปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันประเทศไทยต้องนำเข้าพลังงานเกินกว่า 55% ของความต้องการใช้ในภาพรวม หรือคิดเป็นมูลค่าปีละ 1.44 ล้านล้านบาท โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติที่เป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าในสัดส่วน 70% ของเชื้อเพลิงรวม และนับวันจะมีความต้องการใช้เพิ่มขึ้น ขณะที่ปริมาณสำรองที่มีอยู่ทยอยลดลงตลอดเวลา โดยเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้แถลงไว้ว่า “รัฐบาลจะดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ ทั้งในทะเลและบนบก

ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีพลังงาน ทั้งน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติใช้งานมาอย่างต่อเนื่อง จากผลของการเปิดสัมปทานปิโตรเลียมมาแล้วรวม 20 รอบ ทำรายได้ให้กับรัฐบาลจำนวนมหาศาล ล่าสุดปี 2556 ที่ผ่านมา สร้างรายได้ให้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมถึง 200,000 ล้านบาท

แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่า เรามีแหล่งพลังงานมหาศาลแต่อย่างใด เพราะแต่ละรอบการเปิดสำรวจนั้น เมื่อสำรวจไม่พบ บริษัทได้รับสัมปทานต้องคืนพื้นที่เหล่านั้นกลับมาให้แก่รัฐเพื่อที่รัฐบาลจะนำพื้นที่ที่ถูกคืนมานี้กลับมาเปิดให้เอกชนผู้สนใจยื่นขอสิทธิ์สำรวจและรับสัมปทานอีก

จากสถิติการเปิดสัมปทาน รอบที่ 18 เมื่อปี 2543 รอบที่ 19 เมื่อปี 2548 และรอบที่ 20 เมื่อปี 2550 มีการอนุญาตให้สัมปทานพื้นที่รวม 354,789 ตารางกิโลเมตร แต่มีการสำรวจพบปิโตรเลียมที่คุ้มค่าเพียงพอที่จะผลิตในเชิงพาณิชย์ เป็นพื้นที่เพียง 1,513 ตร.กม.เท่านั้น

ดังนั้น หากไม่มีการสำรวจหาปิโตรเลียมเพิ่มเติม โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ สิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างหนีไม่พ้นก็คือ ประเทศไทยจะต้องนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (แอลเอ็นจี) ที่มีราคาแพงกว่าก๊าซธรรมชาติ 2-3 เท่า เพิ่มขึ้น จากที่มีการนำเข้าในขณะนี้ ปีละ 34,000 ล้านบาท เพื่อมาเป็นเชื้อเพลิงเสริมให้กับก๊าซธรรมชาติ ซึ่งแอลเอ็นจีที่ถูกนำเข้ามาผลิตไฟฟ้าจะส่งผลกระทบไปถึงค่าไฟฟ้าที่ประชาชนต้องแบกรับเพิ่มขึ้น และกระทบต่อต้นทุนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ทำให้ศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยลดลงไปด้วย

ข้อมูลที่น่าสนใจขณะนี้ค่าไฟฟ้าของไทยแพงเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน รองลงมาจากสิงคโปร์และฟิลิปปินส์ หลังจากไทยเริ่มใช้แอลเอ็นจีเสริมก๊าซธรรมชาติเพื่อผลิตไฟฟ้า ถือเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง การเปิดให้ยื่นสิทธิสำรวจปิโตรเลียม รอบที่ 21 ภายใต้ระบบสัมปทาน “ไทยแลนด์ทริพลัส” ล่าสุดรวม 29 แปลงที่ถูกยกเลิกไปนั้น ประกอบด้วยแปลงบนบก 23 แปลง แบ่งเป็นภาคเหนือ ภาคกลาง 6 แปลง พื้นที่รวม

5,458 ตร.กม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 แปลง พื้นที่รวม 49,196 ตร.กม. และในอ่าวไทย 6 แปลง พื้นที่รวม 11,808 ตร.กม. โดยกระทรวงพลังงานได้เตรียมการเรื่องนี้มาตั้งแต่ปี 2555

วัดใจ สนช.ผ่าตัด ก.ม.ปิโตรเลียม

แต่เมื่อขณะนี้ นโยบายเปิดสำรวจสัมปทานปิโตรเลียมรอบที่ 21 กลายเป็นแค่ฝัน และต้องฝากความหวังไว้กับระยะเวลา 3 เดือนนับจากนี้ ที่รัฐบาล คสช.วาดฝันจะให้ สนช.แก้ไขกฎหมายปิโตรเลียมทั้ง 2 ฉบับแล้วเสร็จ โดยไม่มีใครบอกได้ว่าท้ายที่สุดแล้วหน้าตาของร่าง พ.ร.บ.แก้ไขที่จะออกมาจะเป็นไปอย่างไร เป็นตามที่ทุกฝ่ายต้องการหรือไม่

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่กระทรวงพลังงาน ได้ยืนยันข้อมูลไปยัง สนช.ก็คือ ระบบสัมปทาน “ไทยแลนด์ทรีพลัส” (Thailand **III** Plus) ที่กระทรวงพลังงานใช้อยู่ มีความแตกต่างจากระบบ “ไทยแลนด์ทรี” เดิม เพราะมีการเรียกเก็บผลประโยชน์เพิ่มเติมอีก 2 ส่วน คือ ค่าธรรมเนียม (โบนัสการลงนาม) เมื่อมีการลงนามกับเอกชนที่ได้รับสัมปทาน ไม่ว่าจะสำรวจพบหรือไม่พบปิโตรเลียม กับผลประโยชน์เพิ่มเติมหรือ “โบนัสการผลิต” เมื่อบริษัทสามารถผลิตได้ตามเกณฑ์กำหนด

นอกจากนั้น ยังมีผลประโยชน์อื่น ๆ เพิ่มเติม(ดูตารางประกอบ) อาทิ การเก็บค่าภาคหลวงในอัตราก้าวหน้า 5-15% จากรายได้การขายปิโตรเลียม การเก็บภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิ และการเรียกเก็บเงินผลตอบแทนพิเศษ 75% ในกรณีที่พบแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ หรือเมื่อราคาน้ำมันดิบอยู่ในระดับสูง

ขณะเดียวกัน ผู้ขอรับสัมปทานยังต้องเสนอผลตอบแทนพิเศษอื่นๆ เช่น การสนับสนุนเงินเพื่อการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น (ซีเอสอาร์) ให้กับชุมชนในพื้นที่สำรวจไม่น้อยกว่าปีละ 1 ล้านบาท และไม่น้อยกว่าปีละ 2 ล้านบาทในช่วงเวลาของการผลิต กับเงินให้เปล่าในการลงทุน 10 ล้านบาทต่อแปลง ยกเว้นแปลงในทะเลที่เคยเจอพบก๊าซธรรมชาติกำหนดที่ 100 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อแปลง

ขณะเดียวกัน ระบบ “ไทยแลนด์ทรีพลัส” ยังได้ถูกออกแบบให้มีการเรียกเก็บผลประโยชน์เพิ่มเติม เมื่อเอกชนสามารถผลิตปิโตรเลียมได้ตามเกณฑ์ที่รัฐกำหนด โดยผู้สำรวจต้องจ่ายเงินให้เปล่าหากสามารถผลิตสะสมครบ 10 ล้านบาร์เรล โดยต้องจ่ายเงินให้รัฐอีก 400 ล้านบาทสำหรับแปลงบนบก และ 200 ล้านบาท

สำหรับในแปลงทะเล และเมื่อผลิตสะสมครบ 20 ล้านบาร์เรลยังต้องจ่ายเพิ่มอีก หรือหากสำรวจพบแหล่งก๊าซธรรมชาติ ก็ต้องเปิดโอกาสให้บริษัทคนไทยเข้าร่วมประกอบการในสัดส่วนไม่น้อยกว่า 5% ฯลฯ

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานประเมินว่า ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น หากมีการเปิดสัมปทานคือ จะเกิดการลงทุนในประเทศไม่ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท และรัฐบาลจะมีรายได้จากการเก็บค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ผลตอบแทน โบนัสพิเศษต่างๆ เพิ่มอีก รวมทั้งจะเกิดการจ้างงานไม่ต่ำกว่า 20,000 คน โดยจากการประเมินศักยภาพเบื้องต้น เชื่อว่ามีโอกาสพบก๊าซธรรมชาติรวม 5 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต และน้ำมันดิบในระดับ 20-50 ล้านบาร์เรล

PSC กับข้อเสนอฝ่ายที่คัดค้าน

ขณะเดียวกัน กระทรวงพลังงานได้แสดงความเห็นต่อ “ระบบแบ่งปันผลผลิต” หรือ Production-sharing contract (PSC)ว่า ไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เพราะจากข้อมูลการสำรวจพบว่า ปิโตรเลียมในไทยมีไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นลักษณะของหลุมที่เป็นกระเปาะเล็กๆ จึงต้องใช้ระบบสัมปทานให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนรับความเสี่ยงเอง เพราะหากใช้ระบบ “พีเอสซี” รัฐบาลต้องจัดหาแหล่งเงินไปร่วมลงทุนโดยแต่ละหลุมต้องใช้จ่ายเงินในการสำรวจขั้นต่ำ 300 ล้านบาท ซึ่งหากไม่พบปิโตรเลียมใดๆ ก็เท่ากับรัฐเผาเงินไปอย่างสูญเปล่า

อย่างไรก็ตาม แม้รัฐบาลจะพยายามอธิบายถึงประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ แต่ก็ยังไม่มากพอจะสร้างความไว้วางใจให้กับกลุ่มผู้ที่มีความเห็นคัดค้านในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะข้อกล่าวอ้างที่ว่าก๊าซธรรมชาติจะหมดไปจากประเทศในอีก 7 ปีข้างหน้า

โดยกลุ่มผู้คัดค้านยืนยันว่า ไม่ได้ต่อต้านหรือขัดขวางการสำรวจแหล่งปิโตรเลียม เพียงแต่ต้องการให้รัฐกำหนดกติกาที่รอบคอบ โปร่งใส โดยขอให้แก้ไข พ.ร.บ.ปิโตรเลียมเพิ่มทางเลือกและสร้างอำนาจต่อรองของภาครัฐกับบริษัทเอกชนที่จะเข้ามาขุดเจาะในแปลงสัมปทาน โดยยืนยันว่า “ระบบ PSC” อาจเป็นอีกทางเลือกในการหาข้อสรุปร่วมกันของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อหาทางออกให้กับปัญหาแหล่งพลังงานของประเทศไทย

พร้อมกับชี้ให้ทุกฝ่ายได้เห็นว่ หลายประเทศก็เลือกใช้ระบบสัมปทานคู่ขนานไปกับระบบพีเอสซี เพราะทั้งสองรูปแบบต่างก็มีทั้งข้อดี-ข้อเสีย จึงต้องการให้มีการแก้ไข พ.ร.บ.ปิโตรเลียมเพื่อเพิ่มทางเลือก สร้าง

อำนาจต่อรองให้แก่รัฐก่อน นอกจากนี้ยังต้องการให้แก้ไขมาตรา 56 ที่ระบุว่า “ผู้รับสัมปทานมีสิทธิขายและจำหน่ายปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้” ที่ไม่เคยมีการแก้ไขมาก่อนหน้านี้ ด้วยเชื่อว่าจะทำให้ประเทศชาติได้รับผลประโยชน์มากกว่า ไม่ใช่การให้สิทธิผู้ที่ประมูลสัมปทานได้เพียงฝ่ายเดียว

นักลงทุนสับสนนโยบายรัฐบาล

สำหรับ “ทีมเศรษฐกิจ” แล้ว ตลอดระยะเวลา รวม 10 เดือนที่คสช.เข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ แม้จะได้พยายามดำเนินการเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง มีข้อมูลที่คณะทำงานชุดต่างๆ ทั้งที่ คสช.และ สปช. นำเสนอไปยังหัวหน้า คสช.มากมาย แต่กลับดูเหมือนว่า ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้มีการ “ตัดสินใจชี้ขาด” เรื่องนี้อย่างชัดเจน !!!

ยิ่งไปกว่านั้น การยอมถอยของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ ถือเป็นการถอยต่อเนื่องเป็น “ครั้งที่ 3” หลังจากก่อนหน้านี้ได้ชะลอการเปิดสัมปทานรอบที่ 21 นี้ จากวันที่ 18 ก.พ.มาเป็นวันที่ 16 มี.ค. และยอมให้มีการตั้งคณะกรรมการร่วม 2 ฝ่ายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน จนล่าสุดถึงขั้นยอมยกเลิกประกาศเปิดสัมปทานรอบ 21 ออกไปไม่มีกำหนดนั้น

ด้านหนึ่งอาจมองได้ว่า การรอกการแก้ไขกฎหมายปิโตรเลียมของ สนช. คือการนำไปสู่ทางออกที่ดี เนื่องจากเรื่องนี้ถือเป็น “วาระแห่งชาติ” ที่สมควรนำเหตุผลของทุกฝ่ายมาผสมผสานกัน และพิจารณาอย่างรอบด้าน จะได้ไม่มีใครลุกขึ้นมาตำหนิ พล.อ.ประยุทธ์ ว่า “ดันทุรัง” ได้อีก

แต่สิ่งที่ต้องยอมรับก็คือ การกลับลำของนายกฯ ครั้งนี้ อาจจะถูกมองว่าเป็นการดำเนินนโยบาย “ไม่หลักปักเลน” ที่ได้ทำลายความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั่วโลก เพราะอย่างที่กล่าวแต่ต้นว่า กว่าที่รัฐบาล คสช.จะเดินหน้านโยบายเปิดสัมปทานปิโตรเลียมมาถึงจุดนี้ได้ รัฐบาลเองได้มีการรวบรวมข้อมูลของแต่ละฝ่ายมาจนทะลุปรุโปร่งไปหมดแล้ว จะมาอีนั่งขังขอบอะไรเอากับข้อมูล “เก่า” กับจุดยืนเดิม ๆ ซึ่งทำความเข้าใจกันแล้วหลายครั้งหลายหน

คงต้องติดตามอย่างใกล้ชิดว่า เวลา 3 เดือนข้างหน้า การเดินหน้าแก้กฎหมายจะทำได้จริงหรือไม่ หรือจะเป็นเพียงพิธีกรรมการ “ซื้อเวลา” ออกไปก่อน ซึ่งรังแต่จะสร้างความสับสนให้กับนักลงทุนทั่วโลกมากขึ้น

และที่สำคัญ ทำยที่สุดยังไม่มีใครรู้ว่า สนช.จะตั้มยำทำแกงแก๊ไขพ.ร.บ.ทั้งสองฉบับให้ออกมาอย่างไร มีปัจจัยบวกเพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนเข้ามายื่นสำรวจหรือไม่ และจะสร้างความพอใจ ทำให้กระแสคัดค้านที่เกิดขึ้นจางหายไปหรือไม่

นอกจากนั้น แม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะถูกแก้ไขแล้วเสร็จได้จริง ยังต้องใช้เวลาในการเปิดประมูลคัดเลือกนักลงทุน รวมทั้งการใช้เวลาเริ่มต้นสำรวจไปอีก 2-3 ปี หลังได้รับสัมปทาน

ดังนั้น สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาี้ จึงอาจจะเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่า ประเทศไทยคงไม่สามารถเปิดสัมปทานดังกล่าวได้อีกภายใต้การทำงานของรัฐบาลชุดปัจจุบัน และทำยที่สุด อาจจะเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้เส้นทางเปิดสัมปทานปิโตรเลียมรอบใหม่เผชิญกับความไม่แน่นอนหนักขึ้น และเข้าสู่ทางตันในที่สุด

ทิมเศรษฐกิจ